

Tvrdošovce: Nestačí zbierať dáta. Treba ich vedieť využiť.

8.9.2026 - | JRK Slovensko

Dlhé roky sa odpadové hospodárstvo v samosprávach riadilo najmä skúsenosťami pracovníkov. Vedeli, kde bývajú nádoby preplnené, ktoré lokality sú problémové alebo kedy očakávať vyššiu produkciu odpadu. Dnes už sa tieto skúsenosti môžu opierať o reálne dáta.

Tvrdošovce využívali elektronickú evidenciu odpadu už pred zavedením systému JRK DIGITAL. Postupne sa však ukázalo, že pôvodné riešenie už nedokáže reagovať na rastúce požiadavky samosprávy.

Poskytovalo síce základné údaje o realizovaných vývozoch, no podľa starostu „*neposkytovalo dostatočne kvalitné a spoľahlivé dáta, ktoré by nám umožnili efektívne plánovať ďalší rozvoj odpadového hospodárstva.*“

Chýbali analytické reporty, detailnejšie prehľady aj možnosti porovnávať jednotlivé lokality alebo sledovať vývoj produkcie odpadu v čase. Údaje bolo navyše potrebné manuálne spracovávať a viaceré rozhodnutia sa opierali skôr o skúsenosti pracovníkov než o konkrétne čísla.

Práve to bol impulz na zmenu.

„Ak chceme odpadové hospodárstvo riadiť moderne, transparentne a hospodárne, potrebujeme systém, ktorý nám umožní rozhodovať na základe faktov,“ vysvetľuje starosta.

Nový systém je založený na automatickej evidencii odpadu priamo pri vyprázdnení nádoby na zberovom vozidle. Údaje sa zaznamenávajú bez potreby manuálneho načítania, čím obec získava spoľahlivý základ pre reporty, analýzy aj každodenné rozhodovanie.

Základ pre ďalšie plánovanie

Nový systém obec nevnímala len ako náhradu starej evidencie.

Jeho cieľom bolo vytvoriť kvalitnú dátovú základňu pre ďalšie rozhodovanie. Dnes môže obec porovnávať jednotlivé časti obce, analyzovať využívanie zberných nádob, sledovať vývoj produkcie komunálneho odpadu alebo identifikovať sezónne výkyvy.

„Na základe získaných údajov dokážeme pomerne presne odhadovať budúce objemy zberu. Vieme sledovať sezónne výkyvy, identifikovať oblasti s vyššou produkciou odpadu a lepšie plánovať logistiku zberu.“

Získané údaje dnes slúžia ako podklad pri plánovaní vývozov, organizácii zberu aj ďalších investícií.

Menej administratívy, viac času na rozhodovanie

Zmena sa výrazne prejavila aj na obecnom úrade.

Podľa starostu už pracovníci nemusia údaje zdĺhavo vyhľadávať ani manuálne spracovávať. **Väčšina**

informácií je dostupná okamžite vo forme reportov, grafov a štatistických prehľadov.

„Informácie, ktorých získanie nám v minulosti trvalo niekoľko hodín alebo dní, máme dnes k dispozícii prakticky okamžite. To výrazne zrýchľuje rozhodovací proces a zároveň zvyšuje kvalitu prijímaných rozhodnutí.“

Viac istoty v komunikácii s občanmi

Prínosy systému sa neprejavujú iba pri plánovaní. Pomáha aj pri riešení každodenných otázok občanov. Ak sa dnes objaví reklamácia alebo otázka týkajúca sa vývozu odpadu, pracovníci si môžu údaje okamžite overiť.

„Pri riešení reklamácií alebo otázok občanov vieme okamžite overiť údaje o vývoze konkrétnej nádoby a poskytovať presné informácie,“ vysvetľuje starosta.

Aj samotná komunikácia sa podľa neho zmenila. *„Obyvatelia si čoraz viac uvedomujú, že systém funguje transparentne. Komunikácia s občanmi je dnes vecnejšia, pretože vieme argumentovať konkrétnymi dátami.“*

Transparentnosť zároveň posilňuje dôveru obyvateľov voči samospráve, čo sa následne prejavuje väčším záujmom občanov o triedenie odpadu a celkové fungovanie systému.

Dáta ako základ budúcich zmien

Tvrdošovce zaviedli elektronickú evidenciu odpadu ku koncu roka 2024. Už prvý celý rok s presnejšími údajmi priniesol spolu s ďalšími krokmi samosprávy viditeľný posun – množstvo zmesového komunálneho odpadu kleslo z 993,56 tony v roku 2024 na 927,88 tony v roku 2025, teda približne o 6,6 %.

Presnejšie údaje však neslúžia len na vyhodnotenie doterajších výsledkov. Tvrdošovce ich využívajú aj pri príprave ďalších krokov – **plánujú na ich základe optimalizáciu veľkostí zberných nádob, frekvencie vývozov aj ďalšie investície do odpadového hospodárstva.**

„Dáta z JRK DIGITAL už dnes využívame ako jeden z najdôležitejších podkladov pri príprave budúcich zmien systému poplatkov za komunálny odpad,“ hovorí starosta.

Cieľom je nastaviť spravodlivý systém poplatkov, ktorý bude motivovať občanov k zodpovednejšiemu triedeniu a nižšej produkcii zmesového komunálneho odpadu.

„Práve kvalitná evidencia nám umožňuje pripravovať tieto zmeny odborne a na základe reálnych údajov, nie odhadov,“ dodáva.

Skúsenosť Tvrdošovci ukazuje, že najväčšiu hodnotu majú dáta vtedy, keď sa stanú prirodzenou súčasťou každodenného rozhodovania samosprávy.

„Systém JRK DIGITAL nepovažujeme len za evidenčný softvér. Je to nástroj, ktorý nám pomáha riadiť odpadové hospodárstvo modernejšie, efektívnejšie a s využitím kvalitných dát,“ uzatvára starosta.

<https://www.menejodpadu.sk/tvrdosovce-cestaci-zbierat-data-treba-ich-vediet-vyuzit>